

Uppföljning av deponeringsförbuden 2008 och 2009

Beställningar

Ordertel: 08-505 933 40

Orderfax: 08-505 933 99

E-post: natur@cm.se

Postadress: CM Gruppen AB, Box 110 93, 161 11 Bromma

Internet: www.naturvardsverket.se/bokhandeln

Naturvårdsverket

Tel: 08-698 10 00, fax: 08-20 29 25

E-post: registrator@naturvardsverket.se

Postadress: Naturvårdsverket, SE-106 48 Stockholm

Internet: www.naturvardsverket.se

ISBN 978-91-620- 5996-5

ISSN 0282-7298

© Naturvårdsverket 2009

Tryck: CM Gruppen AB, Bromma 2009

Omslag: Foto: Hans Zetterling

Förord

Naturvårdsverket har sedan år 2002 följt utvecklingen och efterlevnaden av deponeringsförbuden för brännbart och organiskt avfall. I denna rapport redovisas en uppföljning av meddelade dispenser under åren 2008-2009 och en undersökning om behoven och konsekvenserna av att ändra reglerna om deponeringsförbud (NFS 2004:4). Uppgifterna har samlats in genom enkäter till länsstyrelserna.

Rapporten har tagits fram av Catarina Östlund, Enheten för produkter och avfall, Naturvårdsverket.

Stockholm i november 2009

Naturvårdsverket

Innehåll

FÖRORD	3
INNEHÅLL	4
SAMMANFATTNING	5
SUMMARY	6
INLEDNING OCH BAKGRUND	7
MEDGIVNA OCH UTNYTTJADE DISPENSER	8
Dispenser åren 2002 – 2009	8
Dispenser uppdelat på hushållsavfall och övrigt avfall	8
Länsvis redovisning uppdelat på avfallsslag	9
Utnyttjade dispenser	10
BEHOV AV ÄNDRADE REGLER	11
Bör möjligheten att söka dispens finnas kvar eller upphöra?	11
Behov av ändring av befintliga undantag	12
Behov av att ändra kraven om sortering av brännbart avfall vid källan	13
SLUTSATSER OCH KOMMENTARER	14
Dispenserna minskar, fluff utgör en allt större andel	14
I stort sett fungerande regler	14
BILAGOR	15
BILAGA 1: Medgivna dispenser för åren 2002-2008 (ton)	15
BILAGA 2: Medgivna dispenser år 2009 uppdelat på hushållsavfall och övrigt avfall	16
BILAGA 3: Medgivna respektive utnyttjade dispensmängder år 2007	17
BILAGA 4: Medgivna respektive utnyttjade dispensmängder år 2008	18
BILAGA 5: Enkät om behovet och konsekvenserna av att ändra Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd om hantering av brännbart avfall och organiskt avfall (NFS 2004:4).	19

Sammanfattning

Naturvårdsverket har sedan deponeringsförbuden för brännbart och organiskt avfall infördes följt utvecklingen av de dispenser för deponering som länsstyrelserna medgivit. Denna rapport redovisar dispenserna för åren 2008-2009. Uppgifterna har samlats in genom en enkät till länsstyrelserna.

Dispensdeponeringen fortsätter att minska. Dispenserna år 2008 uppgick till 380 000 ton och enligt preliminära uppgifter för 2009 minskar mängden till 150 000 ton. Jämfört med år 2002 innebär det en minskning med över 90 procent. Det visar att deponeringsförbuden är på god väg att uppfyllas.

Tolv län kommer inte medge några dispenser för 2009, enligt de preliminära uppgifterna. Endast två län medger dispens för hushållsavfall (latrin) omfattande den ringa mängden av drygt 400 ton. Mängderna verksamhetsavfall är större och uppgår till knappt 150 000 ton. Mer än hälften är fluff från fragmentering.

Precis som tidigare år är det en stor andel av medgivna dispenser som inte utnyttjas. För 2008 deponerades knappt 60 procent av de mängder som dispenserna omfattade.

Länsstyrelserna har även fått besvara frågor om behoven och konsekvenserna av att ändra reglerna om deponeringsförbud (NFS 2004:4). Elva länsstyrelser svarar att möjligheten att söka dispens vid kapacitetsbrist bör upphöra och sex anser att möjligheten bör finnas kvar. Övriga besvarade inte frågan. Argument för att ta bort dispenserna är att det skulle påskynda genomförandet av deponeringsförbuden och minska administrationen. Argument som talar emot en sådan ändring är risk för ökade transporter, ökad lagring och att systemet kan bli mer stelbent.

Undantagen fungerar i stor sett bra. Det undantag som eventuellt bör ändras är undantaget för komposterat slam.

Summary

Since the bans on disposal of combustible and organic waste were introduced, the Swedish Environmental Protection Agency has monitored the development of disposal exemptions granted by county administrative boards (CABs). This report shows exemptions during 2008-2009. The information is based on a survey sent to CABs.

Exemption disposals continue to decrease. In 2008, exemptions totalled 380,000 tonnes, and according to preliminary figures the amount will be reduced to 150,000 tonnes in 2009. Compared with 2002, this is a reduction of more than 90 per cent. This points to a strong likelihood that the disposal bans will be achieved.

Twelve counties predict that they will not grant any exemptions for 2009. Only two counties grant exemptions for household waste (latrine) totalling the modest amount of just over 400 tonnes. The amount of operational waste is larger, totalling just less than 150,000 tonnes. More than half of this is fluff from shredding.

Just as in previous years, a large proportion of granted exemptions were not used. In 2008, less than 60 per cent of the amount of waste for which exemptions had been granted was actually disposed of.

CABs were also asked about the need for, and consequences of, a revision of the regulations on combustible and organic waste management (NFS 2004:4). Eleven CABs replied that there should be an end to capacity exemptions and six CAB replied that this opportunity should remain. Three CABs did not reply. An argument for removing exemptions is that it would speed up implementation of the disposal bans and reduce administration. Arguments against, include the risk of increased transport, more storage requirements and a less flexible system.

Exceptions, on the whole, work well. One category that might should be reviewed is composted sewage sludge.

Inledning och bakgrund

Naturvårdsverket har sedan deponeringsförbuden för brännbart och organiskt avfall infördes följt utvecklingen av de dispenser för deponering som länsstyrelserna medgivit. Denna rapport redovisar dispenserna för åren 2008-2009. Rapporten innehåller även en sammanfattning av dispenserna 2002-2007. Vi redovisar också i vilken grad dispenserna har utnyttjats. Vi har också frågat länsstyrelserna om behovet och konsekvenserna av att ändra Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd om hantering av brännbart avfall och organiskt avfall (NFS 2004:4). Föreskrifterna innehåller regler om dispensgivning och undantag samt regler om sortering av brännbart avfall.

Uppgifterna har samlats in genom enkäter till samtliga länsstyrelser.

Deponeringsförbudet för brännbart avfall började gälla 1 januari 2002. År 2005 utökades förbudet till att omfatta allt organiskt avfall. Eftersom det saknas kapacitet att behandla allt brännbart och organiskt avfall finns en möjlighet att söka dispens hos länsstyrelserna för deponering av brännbart avfall.

För tidigare redovisningar om dispenser från deponeringsförbuden, se Naturvårdsverkets rapporter 5298, 5383, 5493 och 5792.

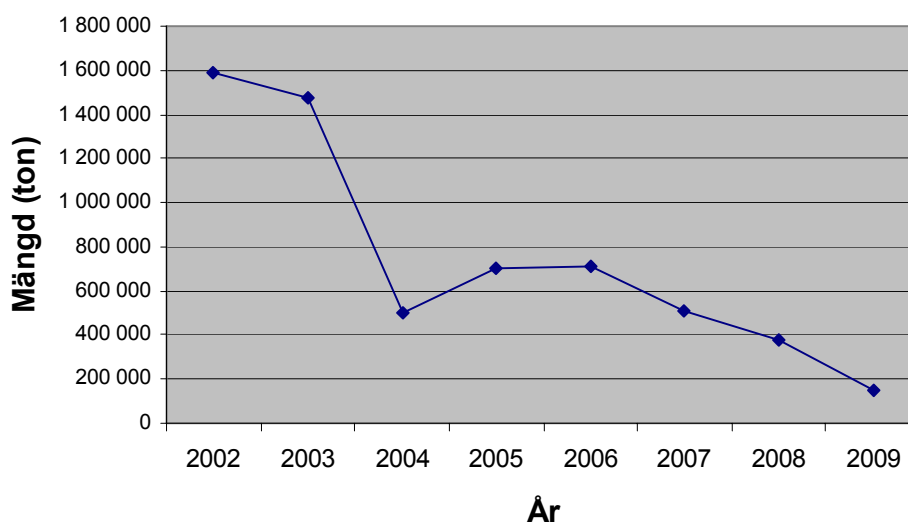

Medgivna och utnyttjade dispenser

Dispenser åren 2002 – 2009

Mängden avfall i medgivna dispenser fortsätter att minska, vilket framgår av figur 1 och bilaga 1. Den största minskningen skedde mellan åren 2003 och 2004. De två påföljande åren ökade dock dispensgivningen något. För år 2005 kan detta förklaras med att förbudet detta år utökades till att omfatta allt organiskt avfall med vissa undantag (se NFS 2004:4). Tidigare omfattade förbudet enbart brännbart avfall.

Dispensgivna mängder år 2008 uppgick till 380 000 ton och för 2009 visar preliminära uppgifter att mängden blir 150 000 ton. Jämfört med år 2002 innebär det en minskning med över 90 procent.

Figur 1: Länsstyrelsernas medgivna dispenser för åren 2002 – 2009. Preliminär mängd för 2009.

Dispenser uppdelat på hushållsavfall och övrigt avfall

Dispenserna för hushållsavfall har minskat från 600 000 ton år 2002 till 61 000 ton år 2008, en minskning med 90 procent. För 2009 uppgår de preliminära dispensmängderna till drygt 400 ton, vilket visar på att dispenserna för hushållsavfall är på väg att helt upphöra.

Minskningen av dispenser för övrigt avfall har inte varit lika kraftig. De har minskat från 990 000 ton år 2002 till 321 000 ton år 2008, en minskning med 68

procent. För år 2009 uppgick de preliminära dispensmängderna för övrigt avfall till 150 000 ton.

Tabell 1 Länsstyrelsernas medgivna dispenser (ton) under åren 2002-2009

År	Hushållsavfall	Annat avfall än hushållsavfall	Totalt
2002	600 000	990 000	1 600 000
2003	535 000	939 000	1 470 000
2004	196 000	292 000	488 000
2005	99 000	578 000	677 000
2006	139 000	596 000	735 000
2007	81 000	395 000	476 000
2008	61 000	321 000	381 000
2009 ¹	438	149886	150324

Länsvi redovisning uppdelat på avfallsslag

Länen med de största dispensererna 2008 och hur mycket av denna mängd som deponerats framgår av tabell 2. Dispenserna i dessa åtta län utgör 97 procent av de totalt meddelade dispensererna. I de sju länen Blekinge, Gotland, Kalmar, Kronoberg, Norrbotten, Södermanland och Värmland medgavs inga dispenser alls under 2008. I resterande län var dispensmängderna små.

Jämfört med tidigare år kan man notera att dispensmängderna i Stockholm har minskat från 190 000 ton år 2007 till 63 000 ton för 2008. Under 2005-2007 stod Stockholm för de största dispensmängderna. Istället har Skåne seglat upp på första plats år 2008 med dispensmängden 155 000 ton. Av denna mängd har dock bara 68 000 ton verkligen deponerats.

Tabell 2 Dispenser och deponerade mängder 2008 i länen med störst dispensgivning.

Län	Dispensgiven mängd (ton)	Deponerad mängd (ton)	Typ av avfall
Skåne	154 890	67 840	Avfall från hushåll och verksamheter, fluff
Stockholm	63 000	40 242	Fluff och brännbart verksamhetsavfall
Östergötland	50 035	33 684	Främst plastrejekt
Halland	27 009	21 518	Fluff
Västmanland	26 850	15 829	Främst fluff, lite organiskt
Västerbotten	20 594	19 299	Fluff, grovavfall, industrislamm mm.
Västra Götaland	19 032	10 369	Latrin, slam från reningsverk, livsmedelsavfall mm.
Jämtland	9 970	5 848	Brännbart, latrin, slam
SUMMA	371 380	214 629	

¹ Preliminära uppgifter från maj 2009.

I tabellen redovisas även typ av avfall. Ett avfallsslag som utgör stora mängder är fluff från fragmentering. Dispens för fluff medges i fem län. Totalt uppgår dispensererna för fluff till cirka 80 000 ton (oklara uppgifter för vissa län), vilket utgör 20 procent av de totala dispensmängderna.

Dispenser för latrin minskar. 2008 medgavs dispens för deponering av latrin i sju län. Det var ett av de avfallsslag som ansågs vara problematiskt i samband med deponeringsförbudet för organiskt avfall. Idag har latrinhämtningen i flera kommuner upphört, istället har avloppsnätet byggts ut eller mulltoaletter installerats. I andra kommuner har speciella mottagningar byggts för att kunna ta emot latrin för rötning i rötkammaren vid reningsverket.

Vad det gäller dispensgivningen för 2009 blir det allt fler län där inga dispenser medges (se bilaga 2). Än så länge har inga dispenser medgivits i tolv län. Av uppgifterna framgår vidare att utvecklingen för exempelvis Skåne, som under 2008 stod för de största mängderna, är mycket positiv. För 2009 har Skåne hittills bara meddelat dispenser omfattande 24 000 ton. Värt att notera för 2009 är vidare att fluffen utgör en allt större del av dispensmängderna. Av de totala dispensmängderna för 2009 på 150 000 ton utgörs 80 000 ton av fluff, d.v.s. mer än hälften. Observera dock att detta är preliminära uppgifter.

Utnyttjade dispenser

En stor del av medgivna dispenser utnyttjas inte, se tabell 3. En förklaring kan vara att de sökande vill vara på den säkra sidan och lägger på en viss säkerhetsmarginal när de söker dispens.

En länsvis redovisning uppdelat på hushållsavfall och övrigt avfall över meddelade och deponerade mängder (utnyttjade dispenser) åren 2007 och 2008 redovisas i bilagorna 3 och 4.

Tabell 3 Medgivna och deponerade mängder (utnyttjade dispenser) åren 2005-2008

År	Medgiven dispens (ton)	Deponerad mängd (ton) ²
2005	677 000	> 382 000
2006	735 000	> 397 000
2007	476 000	> 348 000
2008	381 000	> 222 000

² Uppgifter om utnyttjade dispenser saknas till viss del. Det beror bland annat på att länsstyrelserna i de län där kommunen har övertagit tillsynen över deponierna inte alltid har dessa uppgifter tillgängliga.

Behov av ändrade regler

Alla länsstyrelser har getts möjlighet att besvara en enkät (se bilaga 5) om behovet och konsekvenserna av att ändra Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd om hantering av brännbart avfall och organiskt avfall (NFS 2004:4). Föreskrifterna innehåller regler om dispensgivning och undantag samt regler om sortering av brännbart avfall.

19 länsstyrelser besvarade enkäten. Svaren redovisas nedan. Resultaten redovisade även vid konferensen för länsstyrelsernas avfallshandläggare i Umeå i maj 2009.

Bör möjligheten att söka dispens finnas kvar eller upphöra?

Elva länsstyrelser svarade att möjligheten att söka dispens vid kapacitetsbrist bör upphöra. Sex länsstyrelser ansåg att möjligheten bör finnas kvar och två besvarade inte frågan. De fick vidare besvara frågan om konsekvenserna av att ta bort dispensmöjligheten, se tabell 4.

Tabell 4: Konsekvenser av att ta bort möjligheten till dispens

Konsekvens	Antal lst som anger denna konsekvens
Ökad lagring	9
Ökade transporter	14
Snabbare utbyggnad	10
Tillräcklig behandlingskapacitet	6
Mindre administration för länsstyrelserna	11
Ökat behov av undantag	7
Annat	4

Som framgår av tabellen ansåg tio länsstyrelser att utbyggnaden av behandlingskapacitet kommer påskyndas. En länsstyrelse kommenterade detta med att ett borttagande av dispensmöjligheten ger en tydlig signal till marknaden att agera. En annan positiv konsekvens är att administrationen bedöms minska enligt elva länsstyrelser. En länsstyrelse bedömer dock att det finns risk för ökad administration genom att fler dispenser/undantag för specifika avfallsslag kan behövas, men att risken är liten om det finns tillräcklig behandlingskapacitet.

Bland negativa konsekvenser finns risk för ökad lagring av avfall och ökade transporter. En länsstyrelse nämner risk för olaglig deponering. En annan menar att systemet kan bli mer stelbent om dispensmöjligheten tas bort.

Svaren på frågan om när dispensererna bör tas bort varierade från 1-2 år till 3-5 år. En del kunde inte svara på frågan. Situationen ser olika ut i olika delar av landet. En länsstyrelse tycker att det är en svår fråga:

”man vill ju inte ha ökade transporter men vi tycker nog ändå snarast möjligt. Som läget ser ut nu så råder det ju ingen kapacitetsbrist därför bör det ej finnas möjlighet för deponering pga kapacitetsbrist senare heller. Detta pga att inga bolag ska kunna lagra avfall i väntan på dispenser kommande år. Bolagen kan lagra pga ekonomiska skäl.”

Behov av ändring av befintliga undantag

Det finns sex undantag från deponeringsförbudet för specifika avfallsslag. Länsstyrelserna fick svara på frågan om undantagen bör finnas kvar, ändras eller tas bort, se tabell 5.

Tabell 5: Antal länsstyrelser som anser att undantagen bör kvarstå, ändras eller tas bort

Undantag	Kvarstå	Ändras	Tas bort	Inget svar
Bottenaska och flygaska	13	1	0	5
Komposterat slam	8	4	3	4
Grönlutslam	10	1	0	8
Animaliskt avfall	13	0	1	5
Homogent avfall < 10 vikt%	12	0	0	7
Heterogent avfall < 10 vol%	12	1	0	6

Av de länsstyrelser som besvarade frågan om undantag anser nästan alla att alla undantag bör finnas kvar, med undantag av komposterat avloppsslam. För detta anser tre att undantaget bör tas bort, fyra att undantaget bör ändras medan åtta vill behålla undantaget. Kommentarer var att undantaget bör tas bort eftersom det finns annan avsättning än deponering och att nyttiggörandet av näringen i slammet kan öka. En kommentar för att behålla undantaget är att undantag behövs för slam som inte klarar spridningskriterierna.

För vart och ett av de tre undantagen för aska, grönlutslam och heterogent avfall har en länsstyrelse svarat att det finns behov av ändring. Det finns dock ingen kommentar om hur dessa undantag bör ändras. Vidare är det en länsstyrelse som vill ta bort undantaget för animaliskt avfall. Kommentaren är att detta avfall bör kunna tas omhand genom rötning för biogasproduktion.

En kommentar till frågan om undantag är att ett alternativ kan vara att dispensmöjligheterna kan kvarstå och undantagen tas bort för vissa av ovanstående. Då blir det en värdering och möjlighet att ifrågasätta vilka alternativ som finns i varje enskilt fall.

Behov av att ändra kraven om sortering av brännbart avfall vid källan

Länsstyrelserna fick även besvara frågan om kravet på sortering av brännbart avfall vid källan bör ändras. Alla länsstyrelser utom en vill behålla detta krav. Tre länsstyrelser besvarade inte frågan. Bland kommentarerna till denna fråga var det många som förde fram att sortering vid källan behövs för att få en så ren fraktion till förbränning som möjligt. En central sorteringsanläggning kan inte uppnå samma kvalitet som ett källsorterat avfall kan. Med renare fraktioner blir det exempelvis enklare att styra förbränningsprocessen. En annan kommentar var att möjligheten till sortering ger en tydlig signal till verksamhetsutövare att de har eget ansvar. En länsstyrelse konstaterade att kommunerna slarvar med tillsynen över 10 § vid rivningar och att paragrafen ger utrymme för "generösa" tolkningar.

På frågan om konsekvenserna av att ta bort kravet på sortering vid källan svarade flera att det finns en risk att sortering vid källan upphör och det blir svårare att sortera när avfallet blandats ihop. Vidare kommer det behövas fler sorteringsanläggningar.

Slutsatser och kommentarer

Nedan har vi sammanställt några övergripande slutsatser och kommentarer uppdaterat på utvecklingen av dispensgivningen och behovet av att ändra reglerna om deponeringsförbud och krav på sorteringen av brännbart avfall (NFS 2004:4).

Dispenserna minskar, fluff utgör en allt större andel

De preliminära uppgifterna om dispenserna för 2009 visar tydligt att deponeringsförbuden är på god väg att uppfyllas. Mängderna minskar kraftigt samtidigt som antalet län som inte medger några dispenser överhuvudtaget ökar. För hushållsavfall var det bara två län som i maj 2009 medgivit dispens (latrin) omfattande den ringa mängden av drygt 400 ton.

Mängderna verksamhetsavfall är större. Preliminära dispenser för 2009 uppgick till 150 000 ton. Mer än hälften av denna mängd (80 000 ton) utgjordes av fluff från fragmentering. En lösning för fluff skulle innebära att deponeringsförbudet även för verksamhetsavfall snart är uppnått.

I stort sett fungerande regler

Av länsstyrelsernas svar framgår att föreskrifterna om hantering av brännbart och organiskt avfall (NFS 2004:4) i stort sett fungerar bra. Det finns inget överhängande behov av att ändra reglerna.

En fråga som diskuterats ett antal år är att ta bort möjligheten till dispens vid kapacitetsbrist. En sådan ändring stöds av flera länsstyrelser, men inte av alla.

Argument för att ta bort dispenserna är att det skulle påskynda genomförandet av deponeringsförbuden och minska administrationen. Argument som talar emot en sådan ändring är risk för ökade transporter, ökad lagring och att systemet kan bli mer stelbent. En länsstyrelse anser att istället för att ta bort dispensmöjligheten skulle några av undantagen kunna tas bort. Då kan en bedömning göras i varje enskilt fall.

Undantagen fungerar i stort sett bra. Det undantag som eventuellt bör ändras, enligt länsstyrelserna, är undantaget för komposterat slam.

Föreskrifterna innehåller också regler om sortering av brännbart avfall vid källan. Av de länsstyrelser som svarat anser alla utom en att kraven på sortering bör finnas kvar. Skälet är att det inte går att uppnå lika bra sortering av avfallet om det sorteras i efterhand.

Uppföljningen visar att reglerna i stort sett fungerar bra. Vissa av undantagen kan dock behöva justeras och möjligheten till dispens vid kapacitetsbrist bör tas bort på sikt. Dispensmöjligheten infördes som en tillfällig lösning då bristen på kapacitet att behandla avfallet var stor. Nu när kapaciteten till stor del överensstämmer med behovet bör dispensmöjligheten vid kapacitetsbrist tas bort. Men med tanke på att reglerna fungerar och att deponeringen fortsätter att minska bedömer Naturvårdsverket att det inte finns något omedelbart behov av att ändra reglerna.

BILAGOR

BILAGA 1: Medgivna dispenser för åren 2002-2008 (ton)

Län	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Blekinge	73 500	90 200	31 300	9 060	5 550	4265	0
Dalarna	4 580	4 350	2 000	4 169,5	2 270	4210	2169
Gotland	13 500	12 500	9 000	0	0	0	0
Gävleborg	29 780	26 978	21 820	21 840	15 485	8210	3560
Halland	14 700	38 300	80 050	97 220	80 150	30025	27009
Jämtland	16 155	11 450	14 600	20 135	13 840	8750	9970
Jönköping	62 250	75 100	12 500	15 758	33 700	6287	2313
Kalmar	60 650	53 340	42 800	13 257	11 470	0	0
Kronoberg	21 500	46 800	33 400	8 793	3 923	149	0
Norrbotten	21 000	13 000	*	20 508	1 955	1600	0
Skåne	144 600	317 400	71 176	111 405	179 200	114740	154890
Stockholm	434 125	334 060	44 172	155 614	213 475	193640	63000
Södermanland	52 700	64 000	0	600	3 470	3000	0
Uppsala	11 400	12 000	7 950	300	1 800	1500	1650
Värmland	94 200	176 800	30 580	19 992	10 108	93	0
Västerbotten	56 650	19 135	24 750	37 590	20 604	12113	20594
Västernorrland	67 000	45 000	34 000	43 608	38 739	2215	251
Västmanland	73 450	41 000	29 000	27 240	25 150	34310	26850
Västra Götaland	212 371	67 370	0	82 955	36 180	27747	19032
Örebro	105 770	13 000	0	3 699	13 400	7571	86
Östergötland	22 220	12 850	10 184	6 296	4 926	48870	50035
TOTALT	1 592 101	1 474 633	499 282	700 040	715 395	509295	381409

* Uppgift saknas

BILAGA 2: Medgivna dispenser år 2009 uppdelat på hushållsavfall och övrigt avfall

Län	Hushållsavfall (ton) Medgiven dispens	Övrig avfall (ton) Medgiven dispens	Totalt (ton) Medgiven dispens
Blekinge	0	0	0
Dalarna	0	0	0
Gotland	0	0	0
Gävleborg	0	85	85
Halland	Latrin 14 året runt 105 permanent	Fluff 35000 ton, prövning	35119
Jämtland	0	0	0
Jönköping	0	0	0
Kalmar	0	0	0
Kronoberg	0	0	0
Norrbottn	0	0	0
Skåne	0	23670	23670
Stockholm	0	Sökt dispens 35000	Sökt dispens 35000
Södermanland	0	0	0
Uppsala	0	600	600
Värmland	0	0	0
Västerbotten	0	16576	16576
Västernorrland	0	0	0
Västmanland	0	35450	35450
Västra Götaland	319	>2850	>3169
Örebro	0	0	0
Östergötland	0	740	740
TOTALT	438	149886	150324

BILAGA 3: Medgivna respektive utnyttjade dispensmängder år 2007

Län	Hushållsavfall (ton)		Övrigt avfall (ton)	
	Medgiven dispens	Deponerad mängd	Medgiven dispens	Deponerad mängd
Blekinge	2650	2316	1615	1543
Dalarna	2190	1638	2020	11,2
Gotland	0	0	0	0
Gävleborg	7030	7030	1180	1180
Halland	>25	>9,8	30000	24300
Jämtland	3138	3103	5612	3248
Jönköping	3975	>300	2312	Uppgift saknas
Kalmar	0	0	0	0
Kronoberg	>5	15	144	12,5
Norrbottnen	50	50	1550	1550
Skåne	46600	44569	68140	45098
Stockholm	9500	4660	184140	133623
Södermanland	0	0	3000	466
Uppsala	0	0	1500	1400
Värmland	93	Uppgift saknas	0	0
Västerbotten	0	0	12113	12066
Västernorrland	315	283	1900	<1759
Västmanland	210	85	34100	26656
Västra Götaland	539	>116	27208	Uppgift saknas
Örebro	4871	Uppgift saknas	2700	Uppgift saknas
Östergötland	0	0	48870	30698
TOTALT	81191	>64175	428104	>283611

BILAGA 4: Medgivna respektive utnyttjade dispensmängder år 2008

Län	Hushållsavfall (ton)		Övrigt avfall (ton)	
	Medgiven dispens	Deponerad mängd	Medgiven dispens	Deponerad mängd
Blekinge	0	0	0	0
Dalarna	2154	1659	15	10
Gotland				
Gävleborg	2600	2600	960	888
Halland	9 +	18	27000	21500
Jämtland	5245	135?	4725	5713
Jönköping	0	0	2313	Uppgift saknas
Kalmar	0	0	0	0
Kronoberg	0	0	0	0
Norrbottn	0	0	0	0
Skåne	48100	15375	106790	52465
Stockholm	2000	2000	61000	38242
Södermanland	0	0	0	0
Uppsala	0	0	1650	1500
Värmland	0	0	0	0
Västerbotten	0	0	20594	19299
Västernorrland	1	0	250	231
Västmanland	150	135	26700	15694
Västra Götaland	422	130	18610	10239
Örebro	86	Uppgift saknas	0	0
Östergötland	0	0	50035	33684
TOTALT	60767	22052	320642	199465

BILAGA 5: Enkät om behovet och konsekvenserna av att ändra Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd om hantering av brännbart avfall och organiskt avfall (NFS 2004:4).

1. Bör möjligheten till dispens från deponeringsförbudet på grund av kapacitetsbrist finnas kvar eller upphöra? Om ni anser att denna möjlighet bör tas bort, när bör det ske? Motivera ert svar.
2. Vad blir konsekvenserna av att ta bort dispensmöjligheten?
Ex möjliga konsekvenser: ökad lagring, ökade transporter, snabbare utbyggnad tillräcklig behandlingskapacitet, mindre administration för länsstyrelserna, ökat behov av undantag. Om möjligt kvantifiera gärna.
3. Bör undantagen i 12 § ändras?
  - a) Om möjligheten till dispens pga kapacitetsbrist tas bort kan det finnas behov av att utöka möjligheten till undantag från förbudet. Vilka ytterligare undantag kan behövas?
  - b) Även om dispensmöjligheten inte tas bort kan det behövas ytterligare undantag. Ett sådant exempel är bilfluff. Vilka ytterligare undantag kan behövas?
  - c) Behov av att ändra befintliga undantag? Kommentera varje undantag:
    1. bottenaska och flygaska
    2. komposterat slam
    3. grönslutslam
    4. animaliskt avfall
    5. homogent avfall < 10 viktprocent TOC
    6. heterogent avfall < 10 volymprocent brännbart avfall
4. Bör kravet på att brännbart avfall ska förvaras och transporteras skilt från annat avfall finnas kvar eller tas bort? Motivera ert svar.
5. Vad blir konsekvenserna av att ta bort kravet på sortering av brännbart avfall? Kan det medföra att de som idag sorterar vid källan upphör med detta? Hur påverkar det i så fall den efterföljande avfallsbehandlingen? Ev positiva konsekvenser?

Uppföljning av deponeringsförbuden 2008 och 2009

RAPPORT 5996

NATURVÅRDSVERKET
ISBN 978-91-620-5996-5
ISSN 0282-7298

Sedan 2002 är det förbjudet att deponera brännbart och organiskt avfall. Länsstyrelserna har möjlighet att lämna dispens i vissa fall. Sedan 2002 undersöker vi varje år hur många dispenser som delas ut och vilka mängder det handlar om. Målet är att inget ska deponeras och att det inte ska behövas några dispenser.

I rapporten presenterar vi hur det gick under 2008 och de preliminära uppgifterna för 2009. Dispenserna år 2008 uppgick till 380 000 ton och enligt preliminära uppgifter för 2009, minskar mängden till 150 000 ton. Jämfört med år 2002 innebär det en minskning med över 90 procent. Det visar att deponeringsförbuden är på god väg att uppfyllas.

Precis som tidigare år är det en stor andel av medgivna dispenser som inte utnyttjas. För 2008 deponerades knappt 60 procent av de mängder som dispensererna omfattade.

Vi har även frågat länsstyrelserna om de tycker att reglerna om dispenser behöver ändras och vad ändringarna i sådana fall skulle få för konsekvens. Elva länsstyrelser svarar att möjligheten att söka dispens vid kapacitetsbrist bör upphöra och sex anser att möjligheten bör finnas kvar. Övriga besvarade inte frågan. Argument för att ta bort dispensererna är att det skulle påskynda genomförandet av deponeringsförbuden och minska administrationen. Argument som talar emot en sådan ändring är risk för ökade transporter, ökad lagring och att systemet kan bli mer stelbent.

Det finns några typer av brännbart och organiskt avfall som får deponeras utan dispens. Länsstyrelserna tycker att reglerna om undantag i stort sett fungerar bra. Det undantag som eventuellt bör ändras är undantaget för komposterat slam.

NATUR
VÅRDS
VERKET